

29 Příběh o sedmi slepých myškách

Témata: kritické myslenie,
mediálna gramotnosť

- Věková kategorie:** 10+
- Počet účastníků:** až 30 osob
- Doba trvání aktivity:** 30 minut
- Metody školení:** brainstorming, diskuse, reflexe
- Cíle aktivity:**
- všímat si věci z různých perspektiv,
  - vyhodnotit informace potřebné k vytvoření celkového obrazu,
  - vnímat složitost a propojenost informací,
  - respektovat časové hledisko při zpracování informací.
- Materiály:**
- nahrávku pohádky Sedm slepých myšek (nebo tištěný text s příběhem),
  - neprůhledný sáček a jeden zvláštní předmět, který do něj vložíte,
  - papír A4 a tužka/pero pro každého účastníka.
- Klíčová slova:** kritické myšlení, vyhledávání informací, vyhodnocování informací, celkový obraz

Průběh aktivity:

1. Připravte si předem sáček se zvláštním předmětem. Sáček by měl být z takového materiálu, aby nebylo vidět, jaký předmět je uvnitř. Téma si vybere sám přednášející, nejlépe takové, u kterého nebude hned jasné, o co se jedná.

Náhodně vyberte několik účastníků (podle velikosti skupiny) a požádejte je, aby sáhli do sáčku, uchopili předmět, ale nevytahovali ho ven. Vyzýváme je, aby se pokusili pojmenovat, co je to za předmět. Je velmi důležité, aby účastníci zachytili věc jen na krátký okamžik. Poté, co řekli, co drželi v ruce, s nimi nijak nediskutujeme, ani neporovnáváme odpovědi jednotlivé účastníky.

2. Po krátké úvodní aktivitě vysvětlíme účastníkům, že si vyslechnou příběh o sedmi slepých myškách, které – stejně jako účastníci úvodní aktivity – narazily na něco zvláštního. Jejich dalším úkolem bude ve spolupráci s myškami zjistit, co to je. Aby se jim lépe přemýšlelo, budou mít k dispozici papír, na který si budou moci kreslit nebo zaznamenávat své objevy. Rozdejte všem papír A4 a rozdělte jej tužkou/perem na šest stejných částí. Po každém dni, kdy se jedna myš vydá na průzkum, bude jejím úkolem zakreslit, co objevila.

Témata

Věková kategorie

10+

Velikost skupiny

až 30 osob

Čas

30 Minut

3. Účastníkům zahrajeme/ přečteme příběh o sedmi slepých myškách. Po každém dni nahrávku zastavíme a necháme účastníkům prostor, aby nakreslili, co myška zjistila. Nemusí své objevy podrobně kreslit/popisovat, stačí náčrtky, nebo pokud věc nedokážou rychle nakreslit, mohou ji napsat do políčka pro objev myšky.

4. Během vyprávění o poslední myšce vyzvete účastníky, aby se zamysleli nad tím, co tato myš udělala jinak a co mohli účastníci úvodní aktivity udělat jinak. Když pojmenují, že myška prozkoumala „věc“ ze všech stran a podrobně prošla každou část, pokračujeme v příběhu, kde sedmá myška shrne, na co narazila. V tomto okamžiku mohou účastníci společně sdílet své fotografie a zaznamenané postřehy. Necháme je, aby o této otázce společně diskutovali: Co našly myšky u jezera? Po diskusi necháme účastníkům prostor, aby s pomocí svých náčrtků a poznámek přišli na správnou odpověď. Teprve poté jim přehrajeme závěr příběhu.

Závěrečná analýza:

Společně probereme následující otázky:

- *Jaké je ponaučení pro myšky z příběhu?*
- *Jaké je pro nás poučení do života?*
- *V jakých situacích bychom se měli chovat tak, abychom se snažili zjistit všechny perspektivy příběhu?*
- *Jak byste to uvedli do praxe? Do běžného života?*
- *Setkali jste se někdy v životě se situací, kdy jste neměli dostatek informací, a proto jste se rozhodli špatně?*
- *Jak byste tuto situaci řešili v budoucnu? Co byste ještě ověřili? Kde?*

Poučení z příběhu: *Je důležité dívat se na věci nebo problémy z různých úhlů pohledu, snažit se je pochopit z různých stran a někdy jim věnovat více času, než k nim jen obrazně přiběhnout, „chytit“ je a hned vynášet soudy, posuzovat a hodnotit, o co jde.*

Zdroj:

ČAJKA, A., BIOLEK, J., a kol. *Komu patří zem, Metodická príručka globálneho vzdelávania pre učiteľov*. Bratislava: Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica, 2019, ISBN 978-80-972962-5-4
CEEV ŽIVICA, *Sedem slepých myšiek*. Youtube.com [online]. [cit. 10. 12. 2020]. Dostupné na: <<https://www.youtube.com/watch?v=Yze3AMJ2DSc>>

Sedm slepých myšek

(příběh na motivy indiánského mýtu, inspirovaný pohádkou Sedm slepých myší od Eda Younga)

Jednoho dne našlo sedm slepých myšek na břehu řeky něco zvláštního. Překvapeně vypískly: „Co je to?“ a vyděšeně utekly domů.

V pondělí se první slepá myš rozhodla, že půjde to Něco prozkoumat. Přišla k tomu docela blízko, nahmatala ho svými drobnými tlapkami a běžela to říct ostatním myším: „Je to sloup.“ Ale ostatní myšky jí nevěřily.

V úterý se tedy vydala na průzkum druhá slepá myška. Opatrně se připlížila, natáhla tlapky, přešla po tajemné věci a vyděšeně utekla domů. „Je to had,“ vypískla už zdálky.

„To není had, to je dlouhý a špičatý oštěp,“ namítla třetí myška, když se ve středu vrátila od řeky, kde opatrně nahmatala to tajemné Něco.

Ve čtvrtek se tedy čtvrtá myška vydala k řece. Když došla na břeh řeky, rozhodla se, že se to Něco musí pořádně prozkoumat, a tak vylezla až na vrchol. Když se vrátila domů, oznámila ostatním:

„Je to obrovský útes.“

„Nějak se mi to nezdá,“ řekla pátá myška v pátek a zamířila k řece. Zjistila něco, co ji překvapilo. Celá udýchaná přiběhla domů a už z dálky křičela: „Pohnulo se to! Je to určitě velký vějíř!“

Předposlední myš se také rozhodla zjistit na vlastní kůži, co to Něco ve skutečnosti je. Byla odvážná, takže se nebála vyskočit a vydat se za tou záhadnou věcí. Vrátila se domů poněkud zklamaná a oznámila ostatním myším: „Vždyť to nic není, jen obyčejné lano.“

Pak se myšky začaly hádat a hodně křičet. Každá z nich cítila něco úplně jiného! Ostatní myšky si určitě jen vymýšlejí.

„Je to sloup!“ křičela jedna.

„Ne, ne, to je určitě vějíř!“ vypískla druhá.

„Určitě je to had!“ vykřikla třetí.

Když už poslední slepá myš nemohla poslouchat, vydala se sama k řece, aby zjistila, jaká je pravda. Přišla k té záhadě. Vyběhla až na samý vrchol, přeběhla z jedné strany na druhou, zepředu dozadu, shora dolů, zprava doleva, a pak se usmála a vykřikla: „Teď už to chápu! To něco je

... pevné jako sloup,

... pružné a tenké jako had,

... špičaté jako oštěp,

... mohutné a vysoké jako skála,

... široké jako vějíř

... a dlouhé a vláknité jako provaz.

Vždyť je to jasné.“

Utíkala zpátky domů. Už z dálky křičela na své přátele: „Nehádejte se. Vždyť máte pravdu všechny.“

Každá z vás se dotkla jen jedné části této záhadné věci. Když všechny tyto části spojíte dohromady, uvidíte pravdu.“ Myšky se přestaly hádat a přemýšlely. Začaly pozorně naslouchat, společně diskutovat a nakonec se všechny odebraly společně k řece. Běžely shora dolů, zepředu dozadu, z jedné strany na druhou a jedním hlasem volaly: „Vždyť je to... slon!“